

Kuyrukluyıldız Zamanı

“Yüzyılın kuyrukluyıldızı” olarak da anılan ISON, 28 Kasım’da Güneş’e en yakın geçişini yaptı. Kuyrukluyıldız Eylül 2012’de keşfedildiğinden bu yana gökbilimciler onu izliyor ve Güneş’e yakın geçişinden sonra nasıl görüneceğini tahmin etmeye çalışıyordu. Aralık ayının ilk günlerinden Ocak ortalarına kadar kuyrukluyıldızın çıplak gözle gözlenebilecek durumda olacağı düşünülüyor. Elbette bu geçiş parçalanmadan atlatırsa.

ISON Kuyrukluyıldızı Aralık ayının ilk yarısı gündeğumundan kısa bir süre önce, sabah gökyüzünde görülebilir. Ayın ortalarından sonraysa gökyüzünün kuzey kutup bölgesine doğru ilerleyecek ve tüm gece gökyüzünde yer alacak. ISON, 1 Aralık’ta hâlâ Güneş’e çok yakın konumda olacak. Bu sırada parlaklığı en yüksek düzeyde olacak. Ne var ki Güneş doğmadan önce çok kısa bir süre görülebilir.

Günler ilerledikçe ISON ufkun üzerinde hızla yükselecek. Bu sırada parlaklığı giderek azalacak, ancak Güneş’ten uzaklaştığı için onu giderek daha karanlık bir gökyüzünde göreceğiz. Yani gözlem koşulları giderek iyileşecek.

ISON ancak ayın 20’sinden sonra kolayca görülebilecek kadar yükselecek. Bu tarihte kuyrukluyıldızı görebilmek için akşam hava karardıktan hemen sonra kuzeydoğu ufku üzerine bakmak gerekecek. Kuyrukluyıldız ufka çok yakın olduğundan erkenden batacak.

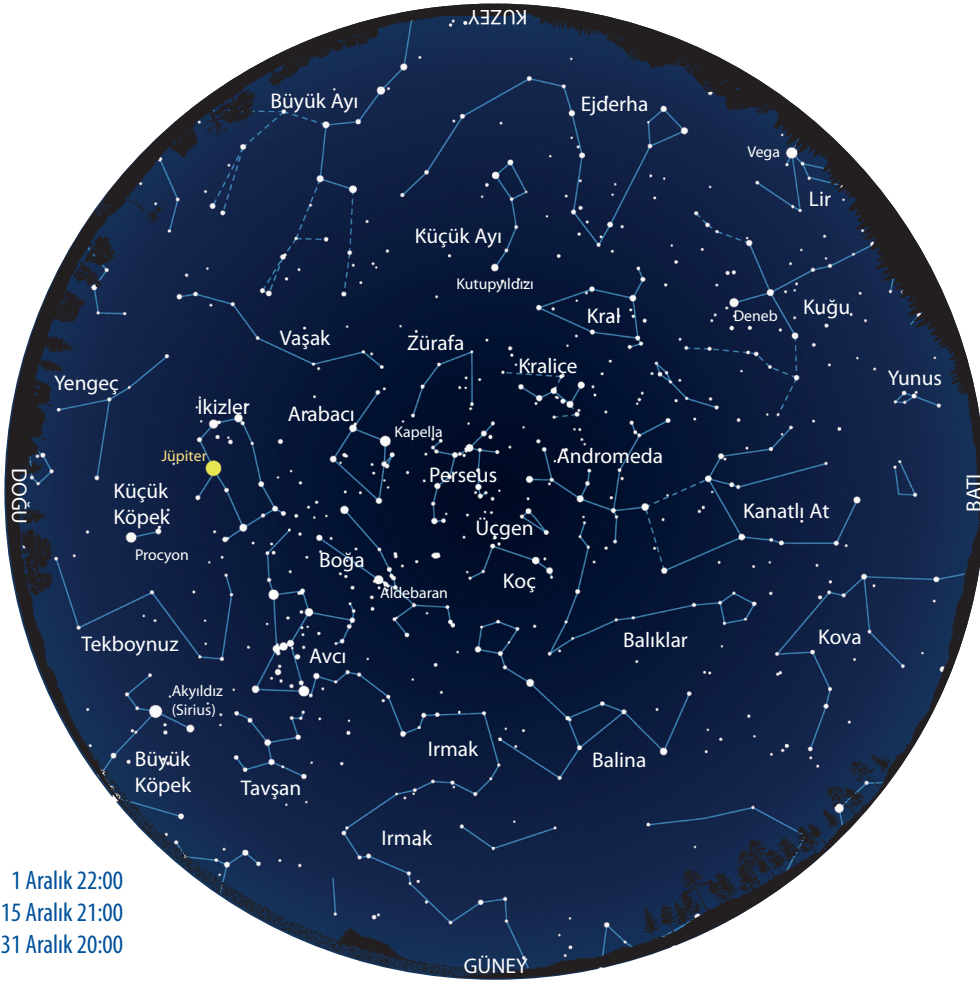
Giderek kuzey gökkutbuna doğru ilerleyen ISON Kuyrukluyıldızı’nı ayın 25’inden sonra tüm gece gökyüzünde görmeye başlayacağız. Ancak bu tarihlerde gece yarısı civarı ufka çok yakın olacak. Ocak ayının başlarında tüm gece rahatlıkla görebileceğimiz konuma gelmiş, yükselmiş olacak. ISON Kuyrukluyıldızı 7 Ocak’ta Kutup Yıldızı’nın yakınında olacak. Sonraki günlerde akşam saatlerinde daha da yüksekte olacak. Ancak bu sırada muhtemelen parlaklığı iyice azalmış olacak. Yine de geçtiğimiz aylara göre Dünya’ya daha yakın konumda olduğundan çıplak gözle görülmesi olası.

Gökbilimciler bundan aylar önce ISON’un parlaklık tahminlerini yaparken çok iyimserdi. Öyle ki ilk tahminlere göre kuyrukluyıldızın Kasım ayının sonlarında çıplak gözle gündüz bile görülebilecek kadar parlak olacağı tahmin ediliyordu. Ancak ilerleyen aylar içinde beklenen parlaklık artışı olmadı. Sonraki iyimser tahminler kuyrukluyıldızın parlaklığının Venüs’ünkine yaklaşabileceğini öngörüyordu. 28 Kasım’dan sonra ne olacağını şimdiden söylemek zor. Ancak çok büyük olasılıkla kuyrukluyıldızın parlaklığında önemli derecede artış olacak. Derginizi aldığınızda muhtemelen her şey netleşmiş olacak.

Kuyrukluyıldız ilginç sürprizler de yapabilir. Örneğin NASA, 24 Kasım’da yayımladığı bir duyuruda, kuyrukluyıldızın kuyruğunun “kopma” olasılığından söz etti. Eğer ISON bir Güneş patlamasıyla karşılaşırsa kuyrukluyıldızın kuyruğunu oluşturan gaz, patlamanın oluşturacağı güneş rüzgârıyla savrulabilir ve ondan ayrılabilir. Güneş bu sıralar 11 yıllık döngüsünün en etkin döneminde olduğundan bu mümkün.

ISON Kuyrukluyıldızı’nın 11 Kasım’da Bursa’dan çekilmiş fotoğrafı. Fotoğrafta görülen beyaz çizgiler yıldızların uzun pozlanmış fotoğrafta oluşturduğu izler.

1 Aralık 22:00
15 Aralık 21:00
31 Aralık 20:00

1 Aralık

Ay ve Satürn
gündoğumundan önce
yakın görünümde

5 Aralık

Ay ile Venüs
günbatımından sonra
batıda yakın görünümde

13/14 Aralık

İkizler (Geminid)
göktaşı yağmuru (sabah)

15 Aralık

Ay, Ülker ve Aldebaran
yakın görünümde

21 Aralık

Kış gündönümü
(En uzun gece,
en kısa gündüz)

26 Aralık

Ay ile Mars geceyarısından
sonra yakın görünümde

29 Aralık

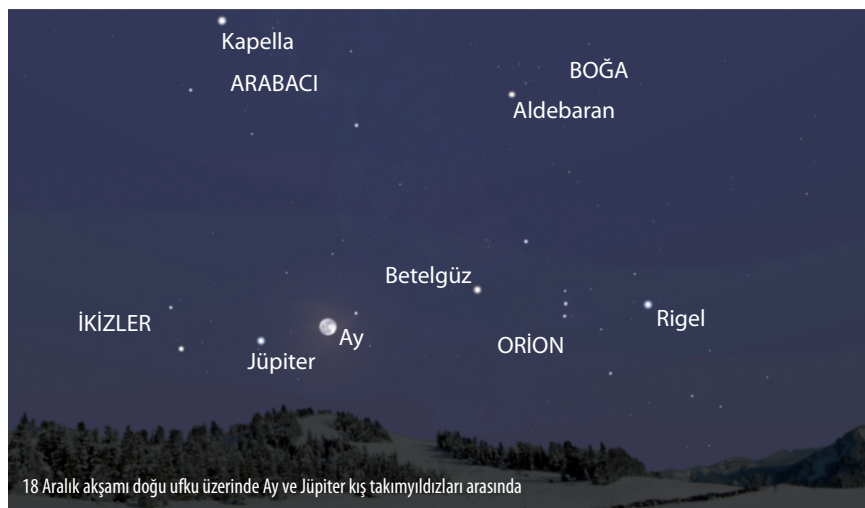
Ay ile Satürn
gündoğumundan önce
çok yakın görünümde

Aralık'ta Gezegenler ve Ay

Merkür geçtiğimiz ay yılın en iyi konumlarından birindeydi. Bu ay başında gezegenin sabah gökyüzünde alçalışını izleyeceğiz. Ayın ilk günleri gezegeni doğu ufku üzerinde Güneş doğmadan önce görmek mümkün. İlerleyen günlerde ufka çok yaklaşacak ve artık görülemeyecek. **Venüs** akşamları güneybatı ufku üzerinde. Parlaklığı sayesinde günbatımının hemen ardından görülebiliyor. **Venüs** ayın ortalarından itibaren ufkun üzerinde hızla alçalacak ve Ocak ayında akşam gökyüzünden ayrılacak. Gezegeni yaklaşık neredeyse bir yıl süresince akşam gökyüzünde görmeyeceğiz.

Mars gece yarısı civarında doğuyor. İlerleyen aylarda giderek daha erken doğacak ve akşam gökyüzünde yer alacak.

Jüpiter ayın başında havanın karamasıyla birlikte doğuyor. Gezegen ay sonunda Güneş battığında doğmuş olacak.

18 Aralık akşamı doğu ufku üzerinde Ay ve Jüpiter kış takımyıldızları arasında

Satürn sabah gökyüzünde yer alıyor. Gezegen ayın başında ve hava aydınlanmadan kısa bir süre önce doğuyor. Ayın sonundaysa bu süre iki saati geçecek.

Ay 3 Aralık'ta yeniay, 9 Aralık'ta ilkdördün, 17 Aralık'ta dolunay, 25 Aralık'ta sondördün hallerinde olacak.